

Zetős	Utolsó árfolyam	
	penz	áru
gy. ker. bank.	101.25	101.50
rtokos. föld-int.	101.50	102.—
égek.		
vasut.	96.—	96.50
ombv. zék, v.	91.75	92.50
öz. társ.		
vasut.	91.—	91.50
v 1874 ki b.		
ut v.	91.—	91.50
b (ezüst)		
zhid	103.50	104.—
zsde-épület	97.—	98.—
rsjegyek.		
tézet	175.50	176.50
egy	40.—	41.—
	18.—	19.—
	38.50	39.50
emek.		
vert)	5.63	5.65
8 frtos arany	955.—	957
	9.55	9.57
ankj. 100 márk,	58.70	58.80
ama (3 óra)		
00 ném. bir. m.	58.70	58.80
00 holl. frtért.		
00 feankért.	47.70	47.80
00 frankért.	47.70	47.80
10 font sterl.	120.20	120.40
árfolyamok.		
adék	117.50	
hitelbank	361.—	
s leszám. b.	164.—	
ank	368.—	
é kölcsön	116.—	

Kavé - Thea

en HAMBURGBÓL, posta ujan, tre, csomagolással, tiszta finom áruk 5 kilós zsákokkban utánvét mellett.

m erős	frt 3.40 kr.
szapora erős	3.60 "
zöld erős	4.10 "
la legfin. szelid	4.90 "
ekes zöld, erős	5.— "
áva különös finom,	5.20 "
o izletes, zamatos	5.40 "
kavé nagyon finom	5.95 "
ra nagyszemű, fin.	5.95 "
barna, finom	6.35 "
a nemesített	7.20 "
gyöngy Mokka, val.	4.95 "
Mokka valódi, ne-	7.20 "
kavé-vegyíték vagy	
és Campin's, na-	4.95 "
edvelt	
ónkért Congo, ff.	2.30 "
g. ff.	3.50 "
finom, zöld	3.50 "
nea különös fin.	4.— "
ziz	pr. 5 ko. 1.30 "
éket ingyen és bérmentve küld	

B. Etlinger, Hamburgban. (162.)

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 " Egyes szám — " 5 "

Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpíacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésben és a
szerkesztőségnél. Egyébtűt a postahiva-
talok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczen - vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitöréért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.

„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.

N é v - vagy bérmentetlennél beküldött
kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyazintón kéziratok nem adatkak
vissza.

A köztársaság ünnepe.

Míg a vén Európa nagygyá fujt kérdések megoldásával vesződik, míg az egész kontinensen forrongás-ban vannak kedélyek, csörög a kard s ropog a puska, s az ágyuk siketítő bömbölése áthallatszik a széles tengeren, hirt adván Alexandria rombadőléséről a civilizáció nagyobb dicsőségére és fényes bizonyágára annak, mire jó hát az a teméntelen pézant elnyelő hadsereg, az a kol-dusbotot eredményező ágyu: addig a köztársasági állam-forma felvétele folytán Phönix madárként megifjult Franciaország ünnepet ül, ünnepli a Bastille, a császárság és királyság börtönének lerombolását, mintegy jelképileg akarván kifejezni örömet, hogy a szolgaság földjéről sikerült neki kijutni a népsza-ba-d-s-a-g ígérget földjére.

Boldog ország, melynek ünne-pelni van oka! Boldog francziák, kik örömetelt ünnepet tölni teljes odaadással képesek!

Mondatik gyakran, hogy a kor-mány formája nem határozó a népek boldogulhatása szempontjából, a történelem mást tanít, Franciaor-szág példája mást bizonyít. Nem egyedül az udvartartási költség az, aminek megszűnése kívánatosná ten-né a köztársaságot, ez aránylag cse-kély összegben felül sokkal fontosabb tényezők teszik azt óhajtottá. Az egyenlőség, mely nem néz születésre, de mindenkit munkaképessége után jutalmaz, másutt mint köztársaság-ban keresztül nem vihető, s az a czafrang, mely a korona elmarad-hatatlan kellékeül, állítólag diszétül okvetetlenül szükségesnek állittatik, a születési arisztokrácia nagyon nagy gátja a szabad fejlődésnek,

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

AZ ELHAGYOTT KASTÉLY.

Vacano M. E. elbeszélése. 5.
(Folytatás.)

Angelo megfogta kezét, erősen szo-rítá azokat, miközben szemei villamlottak. Az éj már egészen beállott, az utolsó nap-agár még egy szürke vonalat hagyott a láthatáron, az ünnepély színhelyén pedig a lámpák meggyújtásához kezdettek.

— Azt mondák nekem, — mondá a művész halk hangon — a törpe, kit nyakon ragadtam, mondá ezt nekem, — hogy kegyedet nem Lady Beernek neve-vik hanem Glendover Ellának, és hogy kegyed a „Lady Beer” nevet csak úgy vette fel. A király még trónörökös korá-ban ismerte meg kegyedet, mint egy hü, életvidám páztorleányt, és kegyed a vi-dor herceget követte, s ő egy falusi ré-szeges papná, ki egyszermind cipész volt, kegyeddal megesküdt. Ezután a hercegből király lett, s midőn egy ber-czegnővel egybekelni kényszeríték, kény-telen volt tettét bevallani. A házasságot törvénytelennek nyilvánították, s a király elvette mostani nejét; jóllehet, hogy ke-gyed az udvarnál maradt. Végre a rok-on-ság s a királyné befolyása következtében kegyed számúze lett. A király ünnep-lyesen lemondott róla, s ide küldé a sze-

gy az egyéni, mint a társadalmi téren.

Amit Franciaország mint állam feltüntetni képes, azt más állam-forma mint köztársasági alatt elérni nem tudta volna.

A valódi szabadságnak ered-ménye a béke, s e békének a nyu-galom; vannak, kik magán ideáljo-kat követve állítólag nemzeti vá-gyak kifejezői — s háborut akar-nak, — de a független, a nyilat-kozás szabadságával és önrende-lkezési joggal bíró nép utját tudja ál-lani az ily törekvéseknek, és míg más államok részt visznek idegen földre s nyomort árasztanak saját népkre, azalatt Franciaország ün-nepeit, ünnepli szabadá lételének évfordulóját, ünnepli a Bastille le-rombolását s annak romjain a nép-szabadság felvirágzását.

Mi távolról üdvözljük a fran-cziákat, tölünk a politikai helyzet, az érdek, a körülmények, népünk gondolkozása, elzárja a lehetőség út-ját, még a reményt is, hogy a kö-zel jövőben hasonló ünnepet ülünk, de nincs is szükségünk épen a kö-ztársaságra. Lehetnének boldogok ki-rályság alatt is, ha kormányunk más érdeket mint Magyarországt nem szolgálna, de mást szolgál. — Azért elnyomva, háttérbe szorulva bár, a buzdító példa bátorító hatá-sát felfogjuk, megőrizzük, s nem té-vesztjük szem elől, mit tehet egy jó, egy tisztán nemzeti érdekeket szol-gáló kormány!

— Megölt város. Szörnyű dolgok történtek Alexandriában. A város leégvén romokban hever. Az utcákon 2800 em-ber hullája fekszik. Irtozatos mézárást követtek el a beaszülöttek különösen az európaiak ellen, kik százával veszték el.

A város még szombaton is égett. — Hirszerint az alexandriai események miatt Kairóban oly nyugtalanság uralkodik, hogy forradalomtól lehet tartani. — Arra nézve, hogy mit akar most Európa, közelebből a konferencia? még mit sem lehet tudni.

— A köztársaság ünnepe Pá-risban nagyszerűen folyt le. Egy mil-lió ötszázezerre teszik az utcán ujjongó, éjenző, lelkesült nép számát. — A ka-tonai szemle rendkívül fényes volt. Az összes csapatok elléptettek a köztársaság elnöke előtt, ki a becsületrend szalagját viselte. Páris valamennyi zenekara együt-tesen a köztársaság himnuszát játszotta a szemle alatt. Este nagyszerű néptünnepek rendeztek s a Szajná villammal világi-tották. Hasonló ünnepélyek voltak az egész országban. — Boldog francia nép! Dicső Franciaország!

Lapunk és a zsidó kérdés.

Azon alkalomból, hogy a lapunk 136. számában megjelent Tóth Sámuel ur nyilatkozata valótlannak bizonyította azon al-lítást, miszerint Révész Balint püspök ur megcsókolta volna a h. m. vásárhelyi rabbit, kötelességünknek véljük teljes ne-vét kiírni ama forrásnak, melyet i-ó be-tukkel jelöltünk. E két betű alatt a Pesti Napló szerepel. A Pesti Naplóval sokkal ko-molyabb lapnak ismerjük, mintsem hogy feltehetnők róla, hogy tudva közölt volna valótlan dolgot. Bizonyára valamely semita fizető üzött megengedhetetlen játékot e régi és tiszteltreméltó lappal.

A kérdés azonban ma már nem ott áll, hogy ki, mi okból tette ezt; anynyi bizonyos, hogy lapunkban ez úgy mint va-lóság tárgyaltatott, és tagadhatatlan, hogy a felfogást, mit mi nyilvánítottunk, váro-sunk polgarai közül nemcsak Rab László ur, de többen nem oszják, azért kötele-ségünknek tartjuk tüzetesebben kifejezni, mit tartunk mi a zsidó k ér-désről?

Mindenekelőtt emlékeztetbe hozzuk Széchenyinek ama mondását: „oly keve

sen vagyunk magyarok, hogy még az apa-gyilkosnak is meg kellene kegyelmezni.”

Ha azt állítanánk és azt akarnánk elhíttetni, hogy a zsidóság mint faj, Ma-gyarországon ma minden izében, és álta-lában egy becsületes, hazafias cél által vezéreltetik, és hogy e célra teljes erővel törekzik is — úgy hazudnánk, és mint ámitóktól, méltán fordulna el a közvéle-mény. A tény az, hogy ma még a zsidó-ságnak egy igen nagy részét nálunk bá-táran mondhatjuk ellenségnek, nem ugyan az állam de a más és saját fajunk ellen-ségének. Mindamellett ezt ridegen értel-meztünk nem szabad. Nem lehet tekintet nélkül hagyni, miszerint ez ellenség ma már nem olyan keriellhetlen, nem olyan vad, mint volt csak elézött pár évtizeddel is.

Darvin azt mondja, hogy az állati szervezetnek egyik-másik tényezője a szük-séghez képest fejlődik ki, s hogy e szük-séget a fajnak a természetben elfoglalt helyzete határozza; és hogy ami áll a testi sajátságokra, ugyanaz áll a szellemi-ekre nézve is.

Ha már e megdöndhetetlen téttel el-fogadjuk, és ez alapról visszatekintünk a zsidóság multjára, és tekintetbe vesszük azon évszázadokra terjedő, mondjuk ki nyíltan sokszor méltatlan üdözést, vas ke-mény nyomást, melyet a szeretet vallása követőinek, a keresztényeknek nagyrésze a Jézus tanát féltre magyarázva, azért mert e vallás alapítóját a zsidók politikai és kulisai cselzékenység szempontokból megfe-szítették, gyakorolták; ha tekintetbe vesz-szük, hogy a fajnak tagjai — minden jo-gokból kizárva, minden emberi érzelem-ből kizárva, hazatlanul, az utalattól mint átoktól üzetve voltak kénytelenek tengetni nyomorult életüket, sok esetben minden rászolgálás nélkül, minthogy, zsidónak születtek: akkor nem fognak rajta csudál-kozni, hogy a zsidó olyan, — amilyen, nem fog érthetetlen lenni elő-tünk, miért van a zsidóság túlnyomó ré-szenek oly hitvány fogalma a polgári be-csületéről, a nemesebb érzések miért nem fejlődtek benne arányosan, miért lett a zsidó uzorás, miért tekinti ellenségnek idegennek, gyűlöltnek a más vallást s miért alakított a társadalom ellen társula-tot, melynek vallása: a p é n z, mit egy-dül bírhattak jogos tulajdonul. — Czelja

ben. Ehez véve a király még rosszul is aludott, véres arcok jelentek meg álmai-ban, azok kiknek halálítéletét, ide utazása előtt aláírta. A Lady szintén nem tudta megszokni szobáit: a termeknek minde-nütt oly kellemetlen viszhangja volt, hogy szinte remegett az ember azokon átmenni. És milyen különösen szitált és zugott az eső, midőn az est beált! És a szél mint sehoh mánt, kísértetiesen zugott keresztül az épületen! . . . bár özi idő volt, de az őz még sehoh nem volt oly zord mint e kastélyban! . . .

A király a ladival való esékely per-lekedése után, harmadnapon beteg lett. Beteg ágyából kérdezősködött a törpe után, kivel az éjjel igen csunya álma volt de hát a törpet nem tudták előállítani mert az már napokkal előbb megszökött.

Egy udvaronc a király betegségéről értesítette az udvart, csakhamar orvosok érkeztek enyhítő szerekkel s a király ne-hány nap mulva székvarába vitetett. A La-dyól alig vett bucsut, mivel még nehez-tektek egymásra, a ni még onnan származott, hogy a király értesült arról miszerint a Lady az olasz építéssel szerelmi vi-szonyt kezdett, s a Lady e miatt folytonos izgatottságban volt, mert nem bírt mély érzéssel, kitartó eréllyel, mert csak azt szerette, hogy körülte minden vidám le-gyen, s mindenkinek csodálat tárgyul szol-gáljon és most a király beteg lett és tőle elvitték!

Edinburgban a királyné nyíltan pa-

előbbeni szavaira felelni: „semmit.” Csak varjón még néhány napig s azután elfog-lalhatja palotáját és elfogadhatja a királyt.

Másnap keresték a törpét, ki a bü-n-tetéstől való félelmében hogy két drága női ruhát hasznavehetlenné tett, megszö-kött. Ezután aztán a késői viharok jöttek a vidékre, menydörgések hallatszottak kö-d-felhők hömpölyögtek vastag rétegekben a völgyeken keresztül.

A palota mely még némi javítást igé-nyelt elkészült, és elvégre érkezhett és érkezett is a király. Zord ősi nap volt, mely e skocziai magányban kettősen zord-nak tűnik fel. A jó spát mély alázattal, Lady Beer pedig elragadó mosolylyal fo-gadta őt.

IV-ik János bár széles vállu napsü-tötte barna arcu férfi volt, mindazáltal mintegy növényre, batoit rá a levegő és az idő. A nap sugarainál vidám, esőben bosszus volt. Belépett a palotába s félig meglepéddel hajtotta meg magát a La-dy karon fogta s az olasz építész maga elé hiva kitünő művéért dicsérő szavakkal árasztotta el; ez aztán mehetett ahova neki tetszett.

IV. János valóban szomorú napokat élt a pompás palotában. Az ég egészen elvölt borulva, nem lehetett egyebet a ned-ves ködnél látni. A tő sustorgott mint forró vas a vízben az ember úgy érezte magát a völgyben mint a fogoly a börtön-

a pénz hatalma által fékmentesítve a rőtörő világot, boszút állani a szenvedésekért.

Ezen fejlődés borzasztó eredményeket tüntet fel. Természetes, aki születik, annak élni kell, s aki elöl a becsületet — mondjuk a szokásos megélhetésnek minden útja el van zárva, az árutakat keres, becs telenségekre vetemedik. Ha bátor, rabol és gyilkol, ha gyáva, csal és lop. A zsidó faj pedig nem tartozik a bátrak közé.

Igen soká érett meg a keresztényen világban az eszme, igen pusztítólag kellett jelentkezni a méltatlan elbánásból származó bajnak, majd nem 2000 évek kellett lefolyoi, míg belátta a világ, hogy a borzasztó fokélytől, mely a társadalmat emészte csak úgy szabadulhat meg, ha megszünteti az okot, mely azt elő idézte. És kimondatott a zsidó emancipáció minden mívelt államban. Hazánkban is kinyitott a kapu a zsidóság előtt, a becsületes megélhetés pályájának kapuja s ezzel a zsidókérdés a helyes utra tereltetett.

Azon percében, melyben a zsidó is más emberhez hasonlóan lenni kimondatott, s a zsidóság elfogadta az új alapot, azáltal, hogy a nyert jogokkal élt, előállott rájuk nézve a kötelezettség: beolvadni a társadalomba, mely őket befogadta. Meny nyiben felelt meg a zsidó e kötelezettségnek, ez már a kérdés! Ha erre csak a jelenből és csak hazánk viszonyai után alkotott ítéletet mondunk és a feleletet a „nem” és „igen” szük határai közé szorítjuk, úgy azt kell feleltünk hogy: nem; de ha nem felelünk el, hogy a magból sok idő múlva lesz szilárd, az idő próbáit kiálló törzs, sok munka és gond után nem gyümölcstermő, úgy feleletünk ismét nem lesz mereven tagadó, s nem zárhatjuk el érzelmeinket bizonyos, bár kismérvű haladás észlelésétől.

Tény az, hogy amint a zsidók jogokhoz jutottak, azt a többség kizsákmányolta fenéig, az utalatlanságig, míg a kötelességből mitsem akart ismerni, szabad zsákmányának tekintve a helyet, hol sántort ütöttek, telemelt fővel garázdalkodtak ott, hol eddig alattomban csellel, mint élsdi tengődtek; tulsokan voltak, kik hála helyett lemaradt a kézzől a hust csontig, mely nekik jogot adott, emberi megélhetést biztosított. És ez a legnagyobb büne a zsidóságnak, mint fajnak. De vajon nem az emberi természetben rejlik e a dobzó-dás vágya? ... És vajon nem természetes visszahatás-e évezredek gyötrelmét megbosszulni akarni ott és akkor hol és amikor arra alkalom kínálkozik? és nem természetes-e ez épen azon fajnál, melynél a hála érzelmét következetesen fojtották el? —

Ha külállamok példáin, nevezetesen Angol- és Franciaországán, hol már az emancipáció régi dolog, és hol már régen nincsen zsidókérdés — nem okulhatnánk, és ha a példa nem mutatná, hogy a zsidó idő múltán képes a beolvadásra, úgy mi volnánk az elsők, kik azt mondanánk: tüzzel, vassal pusztítsd a zsidót, irtsd ki e nemtelen fajt, hogy megmenthesd saját fajodat a végpusztulástól; de a fentemlített példa bizonyítja, hogy a zsidó képes a beolvadásra, s nálunk is szörványosan fordulnak esetek elő már is, melyek bizo-

naszkodott, miszerint attól tart, hogy férje a király vagy meg lett boszorkányozva vagy megmérgezte, ama veszedelmes szépség által, ki őt már régen hálojában tartja, és a ki őt már egyizben törvénytelen házasságra csábította. Mert a király betegbe és betegbe lett és a nép morgott és hangosan fenyegetőzött az ismeretes boszorkány ellen. A vidék közönsége értesült a dologról s az emberek az Ave-tó mellett emelkedő palota előtt menve, hangos átkokban tértek ki. És csakugyan úgy látszott hogy átok szállt a kastélyra, mert a felett többé nem süttött ki a nap és a viharok és esőzések, állandóan dultak a felett. A feitorvosut fellegek mindig vörös színt vetettek a falakra, a tó hullámai mindig haboztak és az épület folyosóin üvöltött és visított a szél, mintha épen a törpe még itt lenne és az hallatná kiálhatatlan, bosszantó hangját.

Lady Beernek szive elszorult, a mint az őszi napok viharait szemlélte. És a király komoly betegségben szenvedett; hát mit kezdjen ő majd, ha a beteg megtalálna halni, hiszen ő egészen védtelen és szegény volt. S a mint így az erkély ablakain kitekintett, látta a palota előtt a vad alakokat elhaladni, és hallotta a mint átkozták, a miért a királyt megmérgezte, hallotta a mint mondák, hogy a mint a palotát, melyet tiltott szerelmének építettett, átlépte, azonnal betegé lett.

(Folyt. köv.)

nyitják, hogy nemcsak a képesség, de a készség is meg van egyesekben polgárosodni. Századoknak eredményét pár évtized nem teszi jóvá. Tulkövetelők ne legyünk, hogy kárát ne valljuk. — A föld birtok, az érdek és a hagyomány teszi az embert hazafivá. A zsidónak nincs hagyomány, mert nem volt hazája, s azt tartandja hazájának, hova az érdek, a föld köti. A zsidóság legnagyobb része irtózik az ingatlan birtoktól, mert megköti, gátat vet nyugtalan, mozgékony szellemének, és nem engedi a folytonos kockázatot szerezésejétekot.

Am a melyik már egyszer ingatlant szerzett és gazdálkodik, az megismerve a nép nehéz munkáját, s érezve a munka becsét, míg egyfelől némi büszkeséggel tekint a létezőre, és attól nem szivesen válna meg, addig másfelől mindinkább azonosulván érdeke a szomszédságával, apródonként hasonlóvá válik — s fia, unokája már nem uszorával, de becsületes munkával tartja meg azt, mit őse talán nem a legtisztességesebben uton szerzett. — A polgári házasság van hivatta más oldalról a petom áron szerzett, sok esetben könnyelműség folytán zsidóképre került nagy birtokokat fajunknak megtartani, bár nem ritka az eset, hogy a speculativ szellemű zsidó ép oly könnyen veszt el birtokát, — nem tudván vele bánni, — a mint azt megszerezte.

Hogy az ingatlan bírása mily befolyással van e fajra, — azt bizonyítja ama, valljuk meg még kevés, de már létező példa, mely nálunk is észlelhető; azt bizonyítja azon szakadás, mely az izraelita vallást követők felekezetében mind mélyebb, mind határozottabb alakot ölt az orthodoxok és neologok közt.

Nem vagyunk barátja a zsidóságnak általában mint fajnak, nem engedhetjük meg azt a sokszor felvetett állítás valódiságát sem, hogy a zsidóság nélkül nem volna kereskedelmünk, és e szempontból multhatatlan szükség volna rájuk. Mert a zsidóság fentebb vázolt helyzete a multban, igaz, hogy kereskedelemre utalta e népet, de nem szolid, megbízható, hanem kockázatos és megbízhatatlan kereskedésre. Ezt bizonyítja ama számtalan hamis bukási eset a zsidóság részéről, mely leginkább izgatja ellenők a kedélyeket, náluk nélkül a magyar kereskedelem talán nem volna olyan mozgékony, de igenis sokkal megbízhatóbb lenne. Azonban, bár a rossz példa más fajokban is követőket talál e téren — nem tagadhatjuk, hogy e tekintetben is némi javulás észlelhető, bár itt a jövőre kell inkább apellálnunk, és az általános haladásban keresnünk a megnyugtató feleletet.

Kevesen vagyunk magyarok, s a „Debrecezen” nem akarja elidegeníteni véletlen történetek alapján azokat, kik magyarok akarnak lenni — de mig ezeket jelentéktelen védelemben veszi, addig más oldalról kérielhetetlen szigorral sújtja azokat, kik még ma is sziloly módra zsákmányják ez édes hazát, kik még ma is társulatban állanak e jözan, türelmes, barátságos és engedékeny magyar társadalom ellen.

Igy külbüztetjük mi meg zsidó kérdést az eszlári bünténytől, s ezért nem kiáltjuk mi tekintet nélkül, hogy üssed a zsidót! Egy gyilkosságért, még ha rituális szempontból követtetett is az el, nem üldözhetjük az egész fajt, és annak azon töredékét is, mely velünk tart vagy akar tartani és mely nem tartja magát szolidárisnak a gyilkosokkal, s csak az a vétke, hogy zsidónak született. Azonban a bünsöket kérielhetetlen büntetéssel sújtani — az örök igazság törvénye alapján, mi is követeljük. És ezért üdvözöltük a Révész Balint püspök ma már valótlannak bizonyult esküjét.

Báró E ö t v ö s József a „XIX-ik század uralkodó eszméi”-ben körülbelül ezt mondja: „a leg több fogalom zavart a helytelen elnevezés, a rosszul használt szó idézi elő, s a leggyászosabb tévedéseknek szülő oka a fogalom zavara.”

Kötelességünknek tartottuk kifejtteni ez okból nézetünket Aki meg akar érteni, az megértett bennünket.

T a n ú g y .

(T.) Beküldetett a debreczeni városi főreáltanoda „Értesítő”-je az 1881—82. tanévről. Küldi: Gelenczei Pál igazgató.

Az Értesítő első helyen meleg szavakban emlékezik meg az intézetnek ez évben elhunyt érdemeiben gazdag tanáráról, Pápai Pálról; a füzet elején ez évben is Futó Mihály tanár értekezik „A végtelen sorokról, mely értekezés folytatását képezi a mult évi „Értesítő”-ben megkezdett értekezésnek. A reáliskola 5 osztá-

lyába ez évben 82 növendék iratott be, kik közül kimaradt 5. A tanári kar az igazgatón kívül három rendes, két helyettes, két ideiglenes és egy magán tanárból állott. Elégtelen tanjegyet nyert 10 tanuló. Ezek szerint eredményes volt a tanítás a tanulók 87.01 %-ánál, eredménytelen volt 12.99 %-ánál. A zárúnnepély alkalmával ez évben is osztattak ki jutalmak. Mint felemlítésre méltó tény említjük meg a tanév történetéből, hogy néh. Pápai Pál özvegye 100 frtos alapítványt tett a célból, hogy ennek 5% os kamata minden évben egy jó magaviseletű és a történelem vagy földrajzból jeles tanulóknak adassék ki, továbbá, hogy Petrovick Ferencz tankerületi főigazgató ez évi látogatása alkalmával a reáliskola „szükséges voltáról teljes meggyőződéssel és rokonszenvvel szölolt.”

Beküldetett: Értesítő a kegyes — tanítórendiek debreczeni gymnasiumáról a 188 $\frac{1}{2}$ tanévben. Közézetesi Harmath Gergely igazgató. A 78 lapra terjedő „Értesítő” bevezetését Véder Antal tanár 50 lapon keresztül ismerteti a Vetera-Hola nevezetű hegylánc természetvi viszonyait. A nagy gonddal és számos kulfő gondos buváriati nyomán írott értekezés — mint szerző is mondja, nem annyira a szülők és tanítványok számára, mint inkább a „természetbuvárok figyelmének ezen vidékre való irányására van szánva.” Igénytelen nézetünk szerint az ilyes szak szerült értekezések inkább természetudományi és szakközönyökben foglalhatnának helyet, mint iskolai értesítők elején, hol számtalan a szülöket és gyermekeket egyaránt érdeklő neveléstani gyakorlati kérdések fejtegetésére nyílnék tér. A tanári kar az igazgatón kívül 3 kegyes-rendi, 3 világi tanárból és egy tornatanítóból állott. A könyvtár ez évben örvendetes gyarapodást mutatott fel. A 4 osztálynak volt összesen 85 beirt tanítványa, kik közül elhalt 2. Elmaradt 10, Elégtelen tanjegyet nyert 12. Eredményes volt tehát a tanítás a rendes tanulók 83.56 %-ánál, eredménytelen volt 16.44 %-nál. Ösztöndíjban részesült 19 tanuló. Tandíj mentességet élvezett az I. félévben 29 a II. félévben 31. A szorgalmas tanulók ösztöndíjeseit ez évben istöbb rendbeli jutalmak osztattak ki.

Beküldetett: Róser Miklós nyilvános Polgári és Kereskedelmi iskolája és nevelőintézetének 1881/2. tanévi „Értesítő”-je Budapestén.

Az Értesítő élén Róser igazgató fejtegeti nevelő intézetének fontosságát, melynek célja nemcsak tanítani, hanem nevelni is a kereskedelmi és más pályára lépő ifjakat. A tanodát 1853 óta 8374 tanuló látogatta. A jelen évben beirt tanulók száma 325 volt. A tartási-díj 1—1 tanuló számára 500 frt. 10 hónapra. A bentlakó tanulók teljes ellátás és szigorú felügyeletben részesülnek. A tanári kar 11, jobbára okleveles tanárból állott. A tanulók előmeneteléről részletes érdemsorozatot — nem közül az „Értesítő”.

Debreczen, július 17-én.

T á v í r d a t ú g y .

A közmunka és kereskedelmi magyar kir. miniszter folyó évi május 27-én 17744 szám alatt a következő rendeletet bocsátotta ki a távirat-feladási lapoknak folyó évi augusztus 1-től kezdve díjzítés mellett való kiszolgáltatása tárgyában:

A megfelelő eddigi nyomtatványok használata és szokásban volt ingyenes kiszolgáltatása, a folyó évi június hó végével megszűnik és azok helyett, a folyó évi aug. 1-ső napjától kezdve kötelező használatra, következő új távirat nyomtatványok adatkak ki:

A.) a magyar korona területén fennálló valamennyi állami és nyilvános vasúti táviratnál darabonként 1 krajczárért és 100 darabot tartalmazó csomagokban 1 frtért kaphatók:

1.) az állami táviratok feladására rózsaszínű papíra nyomtatott feladási lapok;

2.) a sürgős magán táviratok feladására (melyekért a távirati díj háromszorosan fizetendő) zöld színű papíra nyomtatott feladási lapok;

3.) a sürgős kivételével bármely más fajta magán távirat feladására fehér színű papíra nyomtatott feladási lapok.

B.) Ingyenes kiszolgáltatásra szánva: fehér papíra nyomtatott kiadási lapok.

A távirat feladójának szabadságában áll táviratát akár nyomtatott feladási lapra akár pedig tetszése szerint választott más papírra írva adni fel, de az első esetben az állami táviratnak, megfelelő színű távirat nyomtatványra kell hogy írva legyen, az

utóbbi esetben pedig nem tartozik a feladó a nyomtatott lapért, melyre a táviratot az elfogadó távirat hivatalnok köteles felragasztani, az 1 krajczárnyi díjat megfizetni.

Elrontott távirati lapok vissza nem vétetnek. Hitelre elfogadott táviratoknál a feladási lap ára is hitelezetetik. Hatóságok vagy erre jogosított társulatok által a távirat feladásának és a befizetett távirati díjak igazolása céljából két példányban bemutatott táviratok másod példánya közönséges papírra írva mutatandó be. Ezen másod példány nyomtatott lapra nem ragasztatik fel, hanem az igazolás megtörténte után feladónak minden díjkövetelés nélkül adatik vissza.

Díjmentes közérdeklő táviratok jövőre csak közönséges papírra írva adandók fel. Ezek szolgálati táviratokként fognak kezeletni és mint ilyenek díjmentes nyomtatvány lapokra ragasztatni.

Hivatalos dolgok.

A magyar kir. államvasutak XVI. osztály mérnöksége felhívása folytán a gazda közönség komolyan figyelemztetik, miszerint a vaspálya vonal határáról 80 méter távolságon belül, bármi nemü gabna vagy egyéb, könnyen égető rakományt berakni annyival inkább óvakodjék mert a vaspálya igazgatóság bármi véletlenül beállható égési esetekért semmi szin alatt jót nem áll. — Debreczen város kapitányi hivatala.

A nagyméltóságú m. kir. földművelés, ipar és kereskedelemügyi miniszternek 1882 július 13-án 18874 sz. alatt kelt leirata folytán az érdekelteknek tudomására hozatik: miszerint a francia kormány az ottani vámhivataloknak meghagyta, hogy oly külföldi gyártmányok tekintetében, a melyek valamely Franciaországi gyárosnak nevével vagy árnyegével avagy „Paris” jelzéssel vannak ellátva, az 1857 június 23-án kelt törvény 19 szakaszát szigorúan alkalmazzák.

Az idézett törvénynek ezen szakasza értelmében az említett áruknak bevittele és átvittele, valamint közraktárakba való elhelyezése megvan tiltva, sőt azok a vám igazgatás, a közügyéaz, vagy a sértett fél kérelmére el is kobozhatóak.

Kelt Debreczenben július 15-én.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara.

A háboru.

Angol őrszolgák Gatlingféle szörlovégekkel járkak be Alexandria utcáit. Mindenkit agyon lönek, a kit rabláson kaphatnak. Elfogtak többeket, a kik rablás gúnjában állottak, köztük nőket is, kik tő házat petroleummal gyújtottak fel. — Az egyiptomi ágyukat mind beszegezik vagy szétrobbantják.

Arábi pasa hadainak szökevényei most az ország belsejébe kezdik venni magokat, hogy résztvegyenek a felkelésben, melyek Alsó Egyiptom csaknem minden nagyobb városában kitörték. — Attól tartanak, hogy a fanatikus csöcselék e városokat is fel fogja gyújtani, mit annál könnyebben tehet, mert katonasárg sehol sincsen.

A Kairóban maradt európaiak a vasúton Suezbe menekültek; a kairói rehdőrfőnök egész az indóházig rendőri fedezet alatt kísértette őket. — A kairói fellegvár parancsnoka, Ali Jussuf bey, az alkirály hive, kijelentette, hogy halomra löveti a várost, ha Arabi csapatával megszállaná. Ennélfogva számos mohamedán család is elhagyta Kairót; mert attól tartanak, hogy ott is megújulnak az elszárdriai véres jelenetek. A gőzhajóforgalom a Niluson Kairótól lefelé egészen megszűnt, minek folytán Kairóban nagy a hiány élelmiszerekben.

Arabi pasa hadseregének zöme Dammanburba vonult, mely 15 angol mértföldnyire esik Alexandriától, s melyet újabb időben jelentékenyen megerősítettek. De minden ellenkező jelentés dacára nagy számú egyiptomi katonaság fekszik még mindig Alexandriában is.

Seymour tengernagy felkérte az idegen hadi hajók parancsnokait, nyújtsanak neki segédkezet a rend fentartására s a

rombolás megszüntetésében. — Az aratettek a felhívásnak követni. A tűz még folyvasdók körül számtalan metetlenül.

A legyilkolt a legeltérőbb az ad mások 2000-et emlélik azonban, hogy felül a meggyilkolt illetőleg Európában főleg az angolai ne van téve s a mit elégették.

U J D O N

* Rákóczy ben. Egy tölgyfaacszi szegény család kőczy Ferencz egyte. Ez asztalt B a reczeni lakosnó ve a nevezetesség De

* Az érke mintegy háromszázóság a főiskola te kást. —

* A guti ünneplés megújított hatóság tag jelenlé

* Az orsz. dező nagybizottság rendező” szakbizottartotta alakuló gyűlés Cseresznyés Sándor, man jegyzőül Sárvay, kőrönalozta illetve a fogadtatás közé tartozó részlet beszéles után egy detett ki, mely az nepély műsorát s a nek mutakozó rész annak kivételére né sarnapon tartandó gjeszt elő.

* Képkiallítások munkaiból vic rendezni. Ily kiállítás — köztük Debreczen szal — lesz bemut

* Szabad a egy most készülő lépő honvédeimi m

ezentul szabadon 18 évet betöltött iftek be a hadköteleteri engedély kelle dősehez. — A szotalekosak azonban, az eddigi rendszer sodhafnak. A vált

tálynak behozatala * Az eszl rejtélynek egjidő már végéhez jut midőn oly események a vizsgálat k szik szépségessé, néhány hétig.

* A munkáiban szállítják a utás, a gazdák re ideje; sürög forogkőn; sarló, kasza kat ringató rónasá be a léget, örvend az aratas kevés k

zik. Pénzhez jut szenvedett gazda, a terméketlen ez anyagi viszonyait; a dolgos nép és n és szükölködő e hogy reményeink t a jelen évi aratas többi egymás utá éveknél ! . . .

* A debrecz végrehajtó-bizottság d. u. 4 órakor De nagy tanácssteremgyai lesznek: A n vétele és díjazása léta-székelyhídi v vétele, s a magas további lépésekre tilésre a végreh meghiva.

* Az iparc tegsegelyző egylet tartott — kilenc

bi esetben pedig nem tartozik a fel-
nyomatott lapért, melyre a távira-
gazdasági, az I. krajczárny díjat meg-
ni.

Elrontott távirati lapok vissza nem
tnek. Hitekre elfogadott táviratoknál
ladási lap ára is bíteleztetik. Hatósá-
gy erre jogosított társulatok által a
feladásának és a befizetett távirati
igazolása céljából két példányban
tatott táviratok másod példányra kö-
eges papírra írva mutatandó be. Ezen
példány nyomtatott lapra nem ra-
tatik fel, hanem az igazolás megtör-
után feladónak minden díjkövetelés
adatik vissza.

Díjmentes közérdekű táviratok jö-
csak közönséges papírra írva adan-
fel. Ezek szolgálati táviratokként fog-
kezelhetni és mint ilyenek díjmentes
tatvány lapokra ragaszthatni.

Hivatalos dolgok.

A magyar kir. államvasutak XVI.
y mérnöksége felhívása folytán a
közönség komolyan figyelmeztetik,
int a vaspálya vonal határáról 80
taralásagon belül, bármilyen nemű gabna
egyéb, könnyen égető rakományát
ni anyóval inkább óvakodjék mert
pálya igazgatóság bármilyen véletlenül
tató égetési esetekért semmi szin alatt
em áll. — Debreczen város kapitá-
ivatala.

A nagyméltóságú m. kir. földmive-
par és kereskedelemügyi miniszter
1882 július 13-án 18874 sz. alatt
írata folytán az érdekelteknek tu-
sára hozatik: miszerint a francia
ny az ottani vámhivataloknak meg-
ta, hogy oly külföldi gyártmányok
tében, a melyek valamely Francia
gy gyártóknak nevével vagy árujegyé-
vagy „Paris” jelzéssel vannak ellátva,
19 június 23-án kelt törvény 19
szát szigorúan alkalmazták.

Az idézett törvénynek ezen szakar-
telmében az említett áruknak bevi-
és átvétele, valamint közraktárakba
elhelyezése megvan tiltva, sőt azok
n igazgatás, a közügyész, vagy a sér-
él kérelmére el is kobozhatók.
Kelt Debreczenben július 15-én.
A debreczeni kereskedelmi és ipar-
ra.

A háboru.

Angol űrjáratok Gatlingféle szörlöve-
el járják be Alexandria utcáit. Min-
t agyon lönek, a kit rabláson kap-
Ellógok többeket, a kik rablás gyá-
ban állottak, köztük nőket is, kik több
petroleummal gyújtottak fel. — Az
tomi ágyakat mind beszegeznek vagy
obbantják.

Arabi pasa hadainak szökevényei
az ország belsejébe kezdik venni
kat, hogy résztvegyenek a felkelés-
nyelők Alsó Egyiptom csaknem min-
agyobb városában kitörték. — Attól
ak, hogy a fanatikus csöcselék e vá-
at is fel fogja gyújtani, mit annál
ebben tehet, mert katonaság sehol
n.

A Kairóban maradt európaiak a vas-
Suezbe menekültek; a kairói rehd-
k egész az indóházig rendőri fede-
att kísértette őket. — A kairói fel-
parancsnoka, Ali Jussuf bey, az al-
hive, kijelentette, hogy halomra lö-
várost, ha Arabi csapatával meg-
á. Ennélfogva számos mohamedan
is elhagyta Kairót; mert attól tar-
hogy ott is megújulnak az elaran-
eres jelenetek. A gőzhajóforgalom a
n Kairótól lefelé egészen megszűnt,
folytán Kairóban nagy a hiány élöl-
ekben.

Arabi pasa hadseregének zöme Da-
rba vonult, mely 15 angol mértföld-
esik Alexandriától, s melyet újabb
jelentékenyen megerősítettek. De
ellenkező jelentés dacára nagy-
egyiptomi katonaság fekszik még
Alexandriában is.

Seymour tengernagy felkérte az ide-
adi hajók parancsnokait, nyújtsanak
segédkezet a rend fentartására s a

rombolás megszüntére vonatkozó intézke-
déseken. — Az amerikaiak rögtön eleget
tettek a felhívásnak s valószínű, hogy a
franciák is követni fogják példájukat. —
A tűz még folyvást dübög. — Az erő-
dők körül számtalan holttest fekszik elte-
metetlenül.

A legylkolt keresztények számáraól
a legeltérőbb az adatok. Némelyek 200-at
mások 2000-et emlegetnek; általában remé-
lik azonban, hogy az 500-at nem muja
felül a meggyilkoltak száma. — A vagyont
illetőleg azonban azt lehet mondani, hogy
főleg az európai negyedben minden tönkre
van téve s a mit el nem raboltak, azt
eléggették.

UJDONSÁGOK.

*** Rákóczy asztala Debreczen-
ben.** Egy tölgyfaasztal volt egy pndpaló-
czi szegény család birtokában, melynél Rá-
kóczy Ferencz egy ízben ebédjét elköltöt-
te. Ez asztalt B a y Ilana urhölgy, deb-
reczeni lakosnő vette meg 120 frért, s így
a nevezetesség Debreczenbe került.

*** Az érkező dalárok egyrésze,**
mintegy háromszáz ember számára a ha-
tóság a főiskola termében rendez be la-
kást. —

*** A guti keskenyvágyu vasut**
ünneplés megnyitása ma történt számos
hatósági tag jelenlétében.

*** Az orsz. dalárünneplés ren-
dező nagybizottság „elfogadó és ünneplés
rendező” szakbizottsága tegnap délelőtt
tartotta alakuló gyűlését, melyen elnökül
Cseresznyés Sándor, alelnökül Nemes Kál-
mán jegyzőül Sárváry Lőrincz megválasz-
tatván, körvonaloztattak az ünneplésnek
illetve a fogadtatásnak e bizottság teendői
közé tartozó részletei. Hosszasabb meg-
beszélés után egy öt tagu bizottság kül-
detett ki, mely az egész fogadtatási ün-
neplés műsorát s a netán még szükséges-
nek mutatkozó részleteket megállapítja, s
annak kivételére nézve a legközelebbi va-
sárnapon tartandó gyűlésen javaslatot ter-
jeszt elő.**

*** Képkiallítás.** A magyar művé-
szek munkáiból vidéken kiállítását fognak
rendezni. Ily kiállítást csak öt városban
— köztük Debreczenben a jövő tavasz-
szal — lesz bemutatva.

*** Szabad a nősülés.** Már t. i.
egy most készülő és legközelebb életbe-
lépő honvédeimi miniszteri rendelet szerint,
ezenül szabadon nősülhetnek az életük
18 évét betöltött ifjak, kik még nem lép-
tek be a hadkötelek korbá. Eddig minisz-
teri engedély kellett a nősülés megene-
déséhez. — A szolgálatban állók és lar-
talékosak azonban, mint értesültünk csak
az eddigi rendszer szabályai szerint háza-
sodhatnak. A változtatást a négy korosz-
tálynak behozatala tette szükségessé.

*** Az eszlári rejtély.** — marad
rejtélynek egyidőre. — A bíróság már-
mar végéhez jutott az elővizsgálatnak,
midőn oly események merültek fel, mely-
lyek a vizsgálat kiszélesítését tes-
zik szükségessé, s ez megint eltarthat
nehány hétig.

*** A munkásokat nagy csapatok-
ban szállítják a mezőre.** Itt van az arat-
ás, a gazdák reményei teljesedésének
ideje; sűrű forog a munkás nép a mező-
kön; sárlo, kasza pendül a dús kalászok-
kat ringató rónaságon. — Vidam zaj tölti
be a leget, örvend minden ember, mert
az aratás kevés kivétellel jönnek mutatko-
zik. Pénzhez jut a sok csapásos évet
szenvedett gazda, és rendezheti jó részben
a terméketlen esztendő alatt megzilált
anyagi viszonyait; munkát, kenyeret kap
a dolgos nép és nem lesz jó ideig éhező
és szűkölködő e hazában. Adja az ég,
hogy reményeink teljesedésbe menjenek s
a jelen évi aratás csak kezdete legyen a
többi egymás után következő áldásos
éveknek! —

*** A debreczen-érmelléki vasut**
végrehajtó-bizottsága f. é. július 19-én
d. u. 4 órakor Debreczenben, a városház
nagy tanácssteremben, ülést tart. — Tar-
gyai lesznek: a mérnöki elabóratum át-
vétele és díjazása, a léta diószegi, és a
léta-székelyhídi variások tárgyalás alá-
vétele, s a magas miniszteriumnál teendő
további lépéseknek megállapítása. — Ezen
ülésre a végrehajtó biz. tagjai vannak
meghíva.

*** Az iparos ifjak önképző és be-
tegségelyező egylete** által, folyó hó 9-én
tartott — kilenczedik év fordulati — em-

lék ünneplésen felül fizettek: Mácsay Sán-
dor ur 1 frt. Huber József ur egy drb.
2 frtos tallért, özv. Paksyné 2 frt. Weid-
ner József ur 1. Veiczner Vilmos ur 1.
Vági Sámuel ur 1. Kerekes Albert ur 1.
Barta Mihály ur 1. Szabó Mihály ur 2.
Szikszay Lajos ur 1. özv. Gáll Andrásné
50 kr. Schvarecz Benő ur 1. Szép József
ur 1. Molnár Lukács ur 2. Széll Mihály
ur 50 kr. Papp Antal ur 1. Debreczeny
Erzsike k. a. 2. Németi Gábor ur 1. Or-
bányi Erzsike k. a. 50. Serly Ede ur 1.
Keszler Jakab ur 1. Hegedüs István ur 1.
Dézsi Lajos ur 1. Dóczy Gedeon ur 1.
Harsányi István ur 1. Jóna Sámuel ur 1.
Márki Frigyesné 1. Dobos József ur 1.
Knoll Pál ur 3. Schneier József ur 1.
Lőrincsik László ur 1. A n. é. közönség,
becses pártolását fogadja hálás köszö-
netüket az egylet nevében. A rendezőség.

*** A legutolsó közlemény óta a**
következő alapító tagok ajándékozták meg
a zenédet cabinet-alaku fényképeikkel:
31. Gróf Karolyi István, 32. Kiszél István,
33. Oszterlam Ernő, 34. Tóbi István, 35.
Steazol (most Szelényi) Lajos. Fogadják a
zenede hálás köszönetit. Debr. jul. 15.
1882. A zenede igazgatósága.

*** A halottas ház látogatói.** —
Olvasóink talán már a czimből is eltalál-
ják, hogy a városunkban divó kegyetlenül
ődi szokás szerint a gyászoló családok
hajlékat megszálló koldus seregről van
szó. — A temetési menet eltávozta után
azonnal előjönnek e szegény emberek, asz-
szonyok, s a visszatérő gyászoló felektől
az istennek és irtalomnak nevében ala-
mizsnát várnak, s tegyük hozzá, ha néha-
néha kevesebbet kapnak mint vártak —
bizony még pletykálnak is egy csomót
egymásközt. Szó sincs róla, nagy csapás
a nyomor, szegénység és hitvány ember
az, aki szerencsétlen embertársán nem
segít, ha módjában van, de kérdjük: helyén
van-e kedvesei elhunytá felett kesergő fe-
lektől kivánni, sőt követelni a könyörtelen
gyakorlását, és helyén van e gyalázatos
szokást Debreczen városában megengedni,
mely utóvégre is tudna másképen gondos-
kodni a batóság, hogy midőn a rég múlt
rosz szokásait egy tollvonással megtudá
semmisíteni, s helyette jobbat behozni, to-
vább engedni a türhetlen dolog befolyá-
sát! Reméljük, figyelembe fogják venni
e felszólalásunkat azok, akiket illet.

*** Merénylet a főisk. énekkar
ellen.** Almosdon a napokban temették B.
L. földbirtokost. A temetés alkalmával a
debreczeni főiskola dalgyulete is kiutazott
Almosdra. Az ifjak a temetés előtt cso-
portosan sétáltak a faluban, midőn egy
ház előtt pattanást hallanak, majd M. S.
a dalgyulek karmestere, fölajdul, állához
kap, s elrémlyve tapasztalja, hogy álla
erősen vérzik. Az ifjaknak sem kellett
több, „Itt merénylet történt!” — hangzott
fel a dörgedelmes kórus. „Ki lakik e ház-
ban?” — kérdék egy arra menőtől. „Hát
biz a zsidó-sakter” — lön a felelet
„Tehát zsidó-merénylet, dörgik ifjak
s kaczagva rohannak a házba, De a jebuzer,
már t. i. a sakter felesége, nem vette tré-
fára a dolgot, s roppant kétségbeeséssel
igazolta magát és ferjét, állítván, hogy a
merénylet egyáltalán nem rituális czéllal
történt. Lövés esett ugyan a házból, de
ez nem volt igazi „phüzkosz,” hanem csak
egyszerű gummi lökészetek, melylyel a
sakter nagyreményű kis fia puskázott, s
pajkosságból követte el a merényletet.
Szerencsje azonban a kis Khóbinak, hogy
magyar ifjakkal volt dolga, akik még a paj-
kos vigyázatlanságért megérdemelt „ba-
raezkot” is elegethetti neki. Így végződött
az álmosdi zsidó-merénylet.

*** Szivarozásért pénzbírság.** Szin-
házunk egyik kardalnokát, Stéger Gusztá-
vot a helybeli kapitányi hivatal 10 frt
pénzbírságra, vagy egy napi börtönrre
ítélte, mivel a színházi épületben dohányo-
zott az öltöző ajtaján kívül, s mert a
rendreutató tizoltónak nem engedett. —
A belügyminiszter ezt az ítéletet megerő-
síté s foganatosítás végett az egri kapitá-
nyi hivatal meg lett keresve.

*** A halál völgye.** Sokat irtak
annak idejében Pakamanról, a halál völ-
gyéről, mely Java szigetén van és mely-
ről elmondták, ha a madár ott elrepül,
okvetlenül halva bukik le a völgybe. Kö-
mely tudományos művekben volt megírva,
hogy abban a völgyben mérge fejlődik,
mely minden szerves életet megöl. Száza-
val fekszenek az elhullott állatok csont-
vázai. Dr. Kuntze Otó, ki 1874-ben és
75-ben Java szigetét meglátogatta, a „Föld

körül” czimű művében leírja a halál völ-
gyét is. Ez egy kis katlanszerű völgy,
valaha talán kráter volt, melyhez, a végén
korlattal elzárt út vezet fel. Onnan mint
egy 100 lépést kell lefelé menni és egy
kopár, mintegy 6-7 négyzetméternyi
síkságra értünk, hol néhány kő fekszik szan-
aszék. Kuntze bement a völgybe, daczára
hogy vezetője és szolgálja iparkodtak őt
visszatartani. Ki is jött szerencsésen, mert
bizony az a kopárság sohasem lebelet ki
mérget, de ott még szénsav sem fejlődik,
mely a szerves életet elnyomná. A halál-
völgye tehát csak olyan mese, mint akár
a paradicsomról szóló szép monda.

*** Népesedési mozgalom.** A fővá-
rosi statisztikai hivatal heti kimutatása
szerint a f. é. július hó 2-től július hó
8-áig terjedő XXVII. hetén élve szüle-
tett 243 gyermek, elhalt 332 személy.
Debreczenben szül. 25, elh. 36. Pozsony-
ban szül. 34, elh. 35. Kecskeméten szül.
32, elh. 30. Aradon szül. 22, elh. 19,
Temesvároton szül. 24, elh. 18. Nagy-Vá-
radon szül. 21, elh. 20. Kassán szül. 18,
elhalt 17. Brassóban szül. (?) elhalt 13.
Sz. Fehérvároton szül. 16, elh. 19.

*** Tanulóni elfogadtatik Bonyász
József nagyjujtezca fűszertizletben egy jó
családból való 13 vagy 14 éves su. Érte-
kezhetni ugyanezt.**

*** Az aradi 13 vértanu emlékére**
Aradon emelendő szobor alaptökeje Arad
város polgármesterének egy szomszédos
megye alispánjához intézett ítirata szerint
f. évi május hó végével 72,472 frt 47
krra emelkedett. A Huszár Adolf által ké-
szített terv szerint emelendő szobor azon-
ban legkevesebb 100,000 frt költséget igé-
nyel s ha az adakozások a gyűjtésre fel-
hívott törvényhatóságok részéről hazafias
buzgalommal folynak be, bizton remélhető
hogy a kívánt összeg az év végére —
együtt lesz s a nemzet méltóságához
s a 13 vértanu emlékéhez méltó nagy-
szerű szobor felállítására iránt az intézkedé-
sek immár a jövő év elején megkezdöt-
hetnek.

*** Jeruzsálemben.** Megnehezült az
idők járása felettük, írják a szent város-
ból. Csaknem naponként érkeznek ide, az
ígéret földére, menekülő orosz zsidók, csak-
nem minden fillér nélkül. Csak ugy vak-
tában jöttek ide és nincs senki, a ki őket
felkarolná. Az u. n. palestinai bizottságnak
sem pénze, sem képessége hozzá, hogy
erélyesen lépjen fel érdekében. Ezer sze-
rencse, hogy van mégis egy pár gyár ós
nehány gazdag ember, kik legalább a
munkabíró férfiaknak foglalkozást adnak.

*** Ez is ujság.** A forró napok ugy
látszik nagyon szellemessé teszik az új-
ságrókat. Egy vidéki lapban olvastuk a
napokban a következő igen mulattató és
érdekes ujság: Tegnap városunkban dé-
lután 3 óra és 5 perczkor az eső meg-
eredt, —!!

Közgazdaság.

— Az aratás. A földmivelésügyi mi-
niszterium állandó gazdasági tudósítottól
július 12-ig beérkezett jelentések szerint az
aratás az északi lapban olvastuk a
napokban a következő igen mulattató és
érdekes ujság: Tegnap városunkban dé-
lután 3 óra és 5 perczkor az eső meg-
eredt, —!!

Figyelmeztetjük és kérjük tisz-
telt előfizetőinket, kiknek előfizeté-
sük m. hó végével lejárt, hogy újabb
megrendeléseiket a m. hó b b m e g t e n i
méltóztassanak.

Előfizetési árak:

Félpvve	5 frt — kr.
Három óra	2 " 50 "
Két óra	1 frt 80 kr.
Egy óra	1 frt — kr.

Előfizetést a hó bármely nap- jától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai
utalványok lapunk kiadóhivatalába,
főpiac, Vecsey-ház küldendők.

(x.) özv. Hegyessy Mihályné tisz-
teletes asszonytól kismester u. 1380 szám,
jó koszt kapható hához hordva.

VASUT.

Debreczenből indul:

N.-Várad—B.-pest felé d. e. 11 ó. 57 p.	
" " " " " " " " " " " "	este 9 ó.
Szatmár felé " " " " " " " " " "	d. e. 4 ó. 15 p.
" " " " " " " " " " " "	d. u. 3 ó. 49 p.
Kassa felé " " " " " " " " " "	d. e. 7 ó. 57 p.
" " " " " " " " " " " "	d. u. 3 ó. 39 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapestről érk. d. e. 3 ó. 45 p.	
" " " " " " " " " " " "	d. u. 3 ó. 19 p.
Szatmarról " " " " " " " " " "	d. e. 11 ó. 27 p.
" " " " " " " " " " " "	este 8 ó. 30 p.
Kassáról " " " " " " " " " "	d. e. 11 ó. 42 p.
" " " " " " " " " " " "	este 8 ó. 07 p.

— Budapesti tőzsde, július 17.
— Ezüst frt —; cs. és kir. arany
frt 5.63 kr; 20 francos arany frt 9.55 kr.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótnalajdonos.

Árverési hirdetés.

A debreczeni terménycsarnok
részéről közhírre tétetik, miszerint
f. hó 19-én szerdán délután 3 óra-
kor saját helyiségében (Piac-utca
Szikszay-ház) megtartandó nyilvános
árverésen régi hirdapok fognak el-
árvereltetni, melyre a venni szándé-
kozók tisztelettel meghívhatnak.

A választmány.

Első rangu egészségi és
asztali-viz.
Legtartalomdúsabb bor- és lithion-forrás
SALVATOR
vastartalom nélkül, gazdag term.
szénsavtartalommal,
borsavas Nátron és szénsavas Lithionban.
(0.32843 literként (0-12495 literenként)
Lipóczi forrás-igazgatóság Eperjesen.
Kapható minden ásványviz ke-
reskedésben és a legtöbb gyógy-
szertárban.
Főraktár: Edesutya L., B.-pesten.

Sidoli lovardája

A cirkus vizmentesen van
fedve.

Naponkint nagy előadás.

Vasár- és ünneppnapokon két nagy előadás;
az első 4 órakor, a második 8 óra-
kor, mindig változó műsorral.

Bővebbet a falragaszok.

Fiatall szép nemes faju csödü-
röket vásárol az igazgatóság.

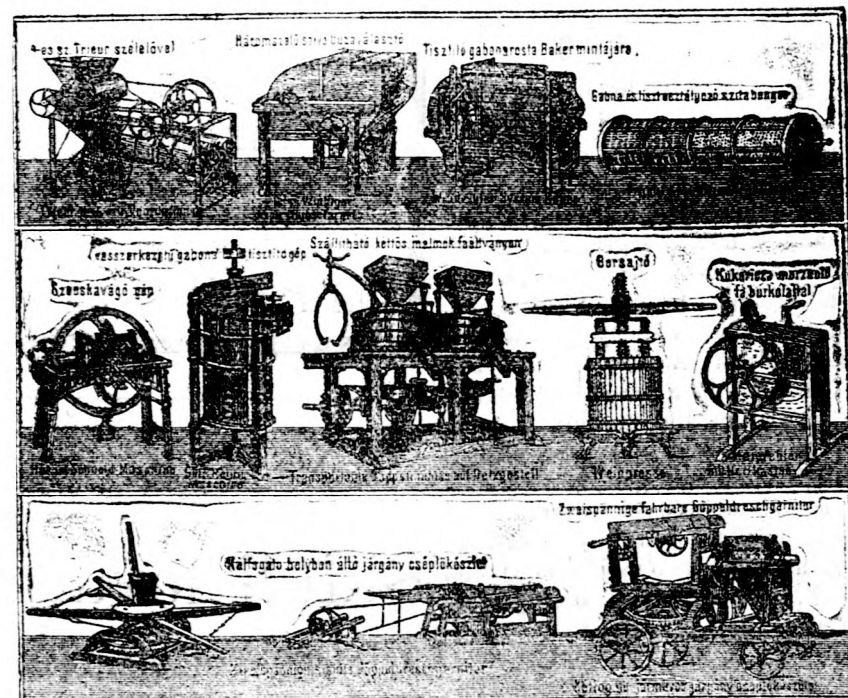
Sidoli Theodor.

Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Befizetés	Utolsó árfolyam		
		penz	áru			penz	áru			penz	áru	
	Államadósságok.				d) Közlekedési vállalatok.				6%	Pesti magy. ker. bank.	101.25	101.50
	M. vasuti kölcsön 120 frt.	131.—	131.50	500	Alföld-fiumei vasut.	445.—	460.—	5%	"	"	101.50	102.—
	Magy. gömöri áll. zálogl. 5%	88.50	89.—	200	Déli vasut.	163.—	164.—	7%	"	"	—	—
	M. kel. vas. államköt. 5%	106.50	107.—	500	Északkeleti vasut.	163.—	163.—	6%	"	"	—	—
	M. kel. v. áll.-k. ar. v. ez.	115.50	116.—	160	Erdélyi vasut.	147.—	148.—					
	M. kir. nyer.-kölcs. 100 forint	117.—	118.—	200	Győr-sopron-ebenfurti vasut.	159.—	160.—					
	Magy. kir. nyer.-kölcs. 50 frt.	109.25	109.75	200	Kassa-oderbergi v.	166.—	167.—					
	Tiszai és szegedi kölcs. 4%	—	—	1600	Magyar-galiciái vasut.	313.50	314.50	200	5%	Alföld-fiumei vasut.	96.—	96.50
	1871. magyar államkötvény 5%	—	—	300	Magyar nyugoti vasut.	218.—	219.—	200	5%	"	91.75	92.50
	1873.	—	—	200	Oszt. államvasut.	—	—	200	5%	Battaszék-dombv. zék, v.	—	—
	Magy. aranyjradék adóm.	118.60	118.90	200	Pécs-baresi vasut.	—	—	100	5%	Dunagözhajóz. társ.	—	—
	Földteherment. kötv. magyar	98.—	98.50	200	Oszt. dunagözhajózási társ.	—	—	200	5%	"	—	—
	Földteherm. kötv. magy. zár.	95.—	96.—	200	Budai hegyháza	428.—	431.—	200	5%	Eszakkéleti vasut.	91.—	91.50
	" kötv. teme-i	95.—	96.—	100				500	5%	M. nyugoti v 1874 ki b.	—	—
	" kötv. 1867. zár.	94.—	95.—	1000	e) Takarékpénztárak.			200	5%	I. erdélyi vasut v.	91.—	91.50
	" kötv. horvátországi	95.75	96.25	100	Országos központi	535.—	540.—	100	6%	Kassa-oderb. (ezüst)	103.50	104.—
	" kötv. erdélyi	92.—	93.—	1000	Pesti hazai első	1650.—	1700.—	100	5%	B.-pesti lánchíd	97.—	98.—
	M. orsz. jel. urb. váltás. kötv.	97.25	97.50	200	Egyesült pesti föv.	540.—	542.—	100		Lloyd és tőzsde-épület	—	—
	Szöllődézsma váltás. kötv.	—	—	102	Pesti külvárosi	131.—	132.—					
	M. k. kamatozó kincst. utal.	—	—									
	Pestvárosi kölcs. 1870-ből 6%	104.25	104.75									
	Bankrészevények.				f) Különléle vállalatok.							
	a) Bankok.			105	Alagut	110.—	111.—					
200	Altalanos magy. mun. hitelint.	202.—	210.—	150	"Franklin" társulat	148.—	150.—					
200	Angol-osztrák bank	121.—	122.50	400	Ganz-féle vasöntöde és gépgy.	650.—	653.—					
100	Kisbirtok. földhitelintézete	—	—	80	Gschwind-féle szeszgyár	400.—	405.—					
80	M. általán. földh.-részv.-társ.	—	—	200	Gyapjamosó bizom. I. m.	—	—					
100	M. ált. hitelbank	303.—	303.—	85	Kereskedelmi épület.	545.—	555.—					
140	Magyar jelz. hitelbank	214.—	112.—	200	Könyvnyomda "Atheneum"	529.—	532.—					
140	Magy. leszámítoló és pénzv.	107.50	108.—	100	Pesti	765.—	775.—					
160	Osztrák hitelbank	309.60	309.80	400	Köszénb. és Téglagy. Drasche	170.—	171.—					
100	Osztr. magy. bank	825.—	828.—	200	Salgó-tarjáni köszénbánya	119.—	121.—					
600	Pesti magy. keresked. bank	—	—	100	"vasfinomító	149.25	149.73					
	b) Biztosító-társaságok.			200	Schlick-féle vasöntöde	216.—	218.—					
500	Első m. ált. b. tars.	3550.—	3600.—	500	Serfőződe első magyar	600.—	605.—					
300	Pannonia viszontbiztos. társ.	1130.—	1150.—	200	Serfőződe	305.—	307.—					
300	Unio viszontbizt. intézet.	—	—	200	Sósuti kőbánya	42.—	45.—					
	c) Gőzmalomok.			200	Spodium- és Csontliszt-gyár	277.—	282.—					
500	Concordia malom	455.—	460.—	200	Tégla- és mészegető ujlaki.	107.—	108.—					
500	Első budapesti malom	1050.—	1075.—	160	Gőztéglagyár kőbányai	284.—	286.—					
200	Erzsébet malom atv. jog. nélk.	169.—	170.—									
500	Henger malom	515.—	525.—		Záloglevelek.							
160	Luiza malom	205.—	207.—	5 1/2 %	magy. földh. int. pap. é.	101.75	102.—					
200	Molnárak és sütők malma	324.—	326.—	5%	"	100.—	100.25					
1000	Pannonia malom	930.—	950.—	4 1/2 %	"	94.50	95.—					
300	Victoria malom	350.—	350.—	5%	"	116.75	120.—					
				5 1/2 %	jelzálogbank	101.25	101.50					
				6%	" alt. földh.-r.-társ.	—	—					
				5 1/2 %	"	—	—					

Előfizetési Helyben és Egy évre 10 frt. N Fél évre 5 " Előfizetési pénz főpíacz, VECSEY kezestségbe b... Előfizeth... TELEGI K. LA KAROLY könyv szerkesztőségé...
 Ausztria
 * * * Körülbe...
 fent az ausztriai száz év története Utat mutat ez ar egy hatalomra ju hatalmát nem a ját érdekében has tani uralmát hoss túl; de egyszersem szolgál arra is, alapjában nem természet törvény mesterségesen, er tik, miként rosk semmisül meg.
 Az osztrák u multban követett idő rá nyomta a gét, kiderítette a talan alapot.
 És elő állott látásu férfak régő Ausztria a végső beszed tárgya ma legyen Ausztriával Addig ugyan a németek nagy kodhatott, könnyű tulajdonképeni au mában létező aran zetiségek közt, ha a cseh, a morva, telve nemzetisége trák-német császár a nagy Németors Ám a mint a por met császári kor a 600 éves hazu tünt a 8 millió n majdnem két akk millió szláv és hogyan uralkodh a többség felett? Talán ma n égető e kérdés, h vok, a keleti uja

Gutjahr és Müller B.-pesten.

Első b.-pesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár (ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER) a Margit-híd közelében. ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat mint:

Trieurók gazdaság számára; Járgány-Cséplőgépek, szeleld rosták, kukorica morzsolók, szecsakavók, borsajtók. Különlegességek malmok számára. Duplamalmok, malom trieurhengerek, gabona osztályzó-hengerek, kopatógépek, daraválasztógépek, tarárok, detacherók. Malom alkatrészek u. m. Transmissiók, szíjkerekek. Rostalemezek: Cséplőgéprosták, liszthenger szítták, kopatógépek, ráspoly-lemezek stb. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. Gyári raktár és képviselőség: Debreczenben Borsányi Victor urnál.

2000 en Európa leghíresebb orvosai körül, a kiknek bizonyítványai közzé tételek ajánlják a

Popp-féle fogszereket a száj és fogak mint legjobb létezőnek Számos bizonyítvány a legelső orvosi kintélyektől. Érdemermek különböző klállításokról.

Harminez éven át jónak bizonyult **Anatherin-szájviz** Dr. POPP J. G.-tól es, kir. udvari fogorvos, Bécsben, I. Bognergasse 2.

Gyökerez gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szintén a szájüreg és a foghus mindennemű betegsége ellen. Jónak bizonyult öblögető viz az idült torokbajoknál. 1 nagy palacska 1 frt 40 kr. 1 közép 1 frt, 1 kiesi 50 kr.

Dr. Popp cs. kir. fogorvos növény fogpora, rövid használat után a fogakat rakító fohéreké teszi, a nélkül, hogy azok általáná válna. Ára dobozonként 63 kr. Anatherin fogpastája üvegselezencékben 1 frt 22 krral, jónak bizonyult fogtisztító szer.

Illatos fogpastája a száj üreg és a fogak ápolása és fentartására a legkínőbb szer darabja 85 kr.

Fog ölöma igen gyakorlati s a legbiztosabb szer a lyukas fogaknak öblömozására. Ára dobozonként 2 frt 10 kr. Növény-zappan a legkellemebb és a legjobb szer az arczbőr szépítésére. Ára 30 kr.

A legjobb és legbiztosabb szer **fagy sebek,** bőrhámias, bőrbetegségek és mindennemű tisztátalanságok eltávolítására. Ára 30 kr. A t. cz. közönség felkéreit viágoosan Pupp cs. kir. udvari fogorvos-fele készítményeket kéri, s csak az olyakat fogadni ei, melyok saját védjeggyel vannak ellátva.

Kapható Debreczenben: Rottschnek Göll N. Muraközi K., Mihaloivits I., Tamásy K. Orvosi. Vecsey V. gyógyszer-tárakban. Csanak J. fúszkereskedésében, Hadrász: Szilay gyógyszer. H.-Böszörmény: Korányi G. gyógyszer, Szoboszló: Trocsányi G. gy., Diószeg: Kovács Gy., Szatmár: Dr. Lengyel M. gy., Bossán S., Böszörményi S. gy., N.-Kálló: Mandl S., Hveszda K. gy., Tisza-Lök: Pintér P. gy., Munkács: Traxler gy., Szinyér-Váralja: Gerber E. gy., Nánás: Ujvári gy., Karczag: Báthory gy., Derecske: Boliczány gy., B.-Ujfalu: Sárréty L. gy., Nagyvárad: Nyír G., Racsok G. Ember I. gy., Janki Antal, Huzella A. uraknál, N.-Károly: Jelenik Füleki O. gy., Nyiregyháza: Szopka A., Lederer O. gy., Nagybánya: Hanzulovits L. gy., Somlyó: Ruszka Ign. és társa: Tokaj Reiner D. gy., B.-Ujváros: Tauffer K., Madarás: Jung K. gy., Csáth: Székely A. gy., S.-A.-Ujhely: Reiohard testvérek és Deutsch János, Ointér F. gyógyszerészeknél.